

2025

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ
ПОЖАРИ НА ОБЩИНА
ГАБРОВО

Съдържание

1	Цели на плана.....	6
2	Обхват.....	6
3	Описание на ситуацията	6
4	Приети условия за планиране	8
5	Последователност на действията.....	9
5.1	Осъществяване на стратегии за намаляване на последствията от риска от горски пожари	9
5.2	Оперативна готовност.....	10
5.3	Ред за активиране на плана	11
5.4	Предупреждение и оповестяване.....	12
5.5	Определяне на НАВР	14
5.6	Изпълнение на НАВР.....	16
5.6.1	Защита и активиране на екипите от ЕСС	17
5.6.2	Защита на населението.....	18
5.6.3	НАВР за ограничаване възникнали аварии в следствие на пожара.....	19
5.6.4	НАВР за ограничаване щетите по обекти на критичната инфраструктура ...	19
5.6.5	Защита на селскостопанските животни	20
5.6.6	Индивидуални средства за защита	20
5.7	Изпълнение на дейности по възстановяване	21
5.7.1	Осигуряване на подслон и стоки от първа необходимост за населението в засегнатите райони.....	21
5.7.2	Разчистване на пътищата и осигуряване на проходимост	21
5.7.3	Възстановяване на инфраструктура и предоставяне на услуги	22
5.7.4	Осигуряване на ред и законност, опазване на ценни материални активи и публичната и частна собственост в условия на бедствие	22
6	Организация и разпределение на отговорностите.....	23
7	Ръководство и координация	30
8	Събиране и обмен на информация за бедствието	32
9	Комуникации.....	32
10	Ресурсно (финансово и материално) осигуряване на изпълнението на плана	33
11	Отговорни органи и връзки.....	34
12	Приложения.....	34

СЪКРАЩЕНИЯ

АД	Акционерно дружество
АЕЦ	Атомна електроцентрала
БАБХ	Българска агенция по безопасност на храните
БЧК	Български Червен кръст
ВЕЛ	Въздушни електропроводи високо напрежение
ВиК	Водоснабдяване и канализация
ГДПБЗН	Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“
ГИС	Географска информационна система
ГОП	горни оценъчни прагове
ГПСОВ	Градска пречиствателна станция за отпадни води
ДГС	Държавно горско стопанство
ДДС	Данък добавената стойност
ЕАД	Еднолично акционерно дружество
ЕО	Екологична оценка
ЕООД	Еднолично дружество с ограничена отговорност
ЕС	Европейски съюз
ЕСС	Единна спасителна система
ЗБ	Защита при бедствия
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗЗБ	Закон за защита при бедствия
ЗИЗ	Западна индустриална зона
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ИЙЛ	Източник на йонизиращи лъчения
ИС	Информационната система
ИСЗ	Индивидуални средства за защита
КАВ	Качеството на атмосферния въздух
КПП	Контролно-пропускателен пункт
КСУБ	Координирана система за управление при бедствия
ЛКВ	Локален контролен възел
ЛРД	Ловно-рибарско дружество
ЛСО	Локални системи за оповестяване
МБАЛ	Многопрофилна болница за активно лечение
МВР	Министерство на вътрешните работи
МДК	максимално допустимите концентрации
МЗХ	Министерство на земеделието и храните
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МС	Министерски съвет
НАВР	Неотложни аварийно-възстановителни работи
НЕК	Национална електрическа компания
НКЖИ	Национална компания „Железопътна инфраструктура“
НИМХ	Национален институт по метеорология и хидрология
НОЦ	Национален оперативен център

НСНРБ	Национална стратегия за намаляване на риска от бедствия
НСОРБ	Национално сдружение на общините в Република България
НЦРРЗ	Национален център по радиобиология и радиационна защита
ОБСНРБ	Общински съвет за намаляване риска от бедствия
ОбЩ	Общински щаб
ОД	Областна дирекция
ОДБХ	Областна дирекция по безопасност на храните
ОДЦ	Оперативно-дежурни центрове
ООД	Дружество с ограничена отговорност
ООН	Организацията на обединените нации
ОП	Оперативна програма
ОПЗБ	Общински план за защита при бедствия
ОПЗБ	Областен план за защита при бедствия
ОПУ	Областно пътно управление
ОС	Оценка за съвместимостта
ОСНРБ	Областен съвет за намаляване на риска от бедствия
ОУП	Общ устройствен план
ОЦ	Оперативен център
ПЗБ	План за защита при бедствия
ПИРО	План за интегрирано развитие на община
ПРСР	Програма за развитие на селските райони
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадни води
ПСПВ	Пречиствателна станция за питейна вода
ПСС	Планинска спасителна служба
ПУ	Пункт за управление
ПУРН	План за управление на риска от наводнения
РАО	радиоактивни отпадъци
РДПБЗН	Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“
РДСП	Регионална дирекция „Социално подпомагане“
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РЗПРН	Район със значителен потенциален риск от наводнения
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
РОУКАВ	Райони за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух
РОЦ	Районен оперативен център
РПУ	Районно полицейско управление
РС ПБЗН	Районна служба „Пожарна безопасност и защита на населението“
РУ	Районно управление
СЕ по ПЖ	син език по преживните животни
СЗО	Световна здравна организация
СИЗ	Северна индустриална зона
СК	спомогателни корпуси
СНАВР	Спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи
СНРБ	Съвет за намаляване на риска от бедствия
СОП	стандартни оперативни процедури
СОТ	Сигнално-охранителна техника
СЦР	Северен централен район

ТЕТРА	Наземно канално радио
ТЕЦ	Топлоелектрическа централа
ТП	Териториално поделение
ЦСМП	Център за спешна медицинска помощ
ЮЛ	Юридическо лице

1 Цели на плана

Разработването на настоящия план има за цел:

1. Определяне на дейности по организация и координация на общинско ниво за ефективно провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи при земетресение;
2. Осигуряване на ефективна координация за взаимодействие между общината, органите на изпълнителната власт и частите на единната спасителна система за своевременно реагиране при земетресение;
3. Определяне на задълженията и отговорностите на всеки от участниците в дейностите по ръководство, координация, осъществяване на спасителни дейности за овладяване и ограничаване на последствията от земетресението;
4. Осигуряване защитата на живота и здравето на населението и членовете на екипите, участващи в аварийно-спасителните дейности.

2 Обхват

Планът за защита при пожари се разработва за защита на живота и здравето на населението, опазване на околната среда и обектите от критичната инфраструктура при възникване на горски пожари на територията на община Габрово.

Планът обхваща планиране на действията и задачите, които е необходимо да бъдат изпълнени от Щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия и частите на ЕСС с цел ефективно реагиране.

Планирането и осъществяването на действията и задачите следва да бъдат в съответствие с изискванията и предвижданията на планови документи от по-високо ниво, както и на нормативни документи в съотносимите им части.

Предвидените части от ЕСС, които ще вземат участие при провеждане на мероприятия за защита на населението са - областни и общински структури на МВР, МЗХ, МЗ и БЧК.

Настоящият план е предназначен да се използва в случаите, когато са изпълнени критериите за въвеждането му, както и при провеждане на учения и тренировки.

3 Описание на ситуацията

На територията на община Габрово развива дейност ТП „Държавно горско стопанство“ – Габрово, разположено върху част от северните склонове на Средна Стара планина и Средния Предбалкан. Обхваща гористата част от водосборния басейн на река Янтра и водосборните басейни на река Андъка – приток на река Дряновска. Горският фонд заема 270 576 дка от общата площ на землищата в община Габрово, като 75 648 дка са частна собственост и 194 928 дка – държавен горски фонд. Ловната площ е разделена на 13 самостоятелни ловни района, стопанисвани от ЛРД „Чардафон“ – Габрово. Горските територии включват държавна собственост, общинска собственост, собственост на физически и юридически лица, както и гори в земеделски земи.

Територията на ДГС Габрово попада изцяло в категорията „Значими горски територии, формиращи ландшафт от регионално или национално значение“, в които всички естествено срещащи се видове съществуват при естествени условия на разпространение и обилие. В тази връзка са изготвени препоръки и указания за стопанисване и мониторинг на горите на територията на ДГС Габрово.

Горският пожар е неконтролируем пожар, който унищожава големи площи земя. Причините за възникване на горски пожари често остават неизвестни (33%), но в случаите с налични данни по-голямата част от пожарите се инициират от хора (65%) - в резултат от злополука, или небрежност при боравене с огън (59%), или в случаи на умишлен палеж (6%). Само в 2% от случаите причината за възникването на пожар е естествена. Тези данни, наред с рязкото нарастване на броя на пожарите след 90-те години на миналия век, показват наличието на проблем, свързан с контрола на селскостопанските дейности, който често остава занижен и много хора решават се освобождават от остатъците растителност или трева като палят огньовете и така тези пожари навлязат в храстите и горите.

Горските пожари основно се развиват през летните и есенните месеци в резултат на естествените засушавания и повишаване горимостта на сухи треви и дървесна маса. Основните фактори за оценка на въздействието на горските пожари са:

- разрушително влияние върху цялата екосистема с нейните биотични и абиотични фактори (унищожаване на животни и растения, въздействие върху води, климат, временно замърсяване на въздуха и водата, засилване на почвената ерозия);
- негативно влияние върху инфраструктура в района на пожара и върху икономически дейности, вкл. дърводобиването вследствие унищожаване на ценна дървесина и обезлесяване;
- продължителност – може да бъде значителна – от дни до седмици;
- обхват – може да бъде значителен по територия;
- трудна достъпност на засегнатите територии – планински склонове, дерета, липса на пътища, на вода.

Опасността от горски пожари е една от основните опасности за състава, структурата и функционирането на горските екосистеми. Климатичните промени през последното десетилетие доведоха до повишаване на честотата на възникване на горските пожари и размера на засегнатите от тях територии. Като цяло горските пожари оказват отрицателно въздействие върху икономическото, социалното и екологичното състояние на цели географски райони.

Големината на опожарената площ от един среден (условен) пожар зависи основно от пирологичните свойства на насажденията, метеорологичните условия и топографията на терена, но в определена степен зависи и от продължителността на пожарогасителните действия, свързани с ликвидирането му. Този показател може да се използва за оценка на организацията и управлението на пожарогасителните действия, за силите и средствата за пожарогасене и за ефективното им използване.

Съгласно Оценката на риска от горски пожари в България¹ територията на община Габрово е средна и ниска податливост на възникване на горски пожари (фиг. 14), като потенциалната интензивност е по-висока по северната граница с община Дряново.

Причините за пораждаването на полски пожари в голяма степен са сходни с тези на горските - летните засушавания в полските райони по време на жътвените кампании, непредпазливост или умишлени действия на хора.

Полските пожари не са присъщи за общината, а горските възникват ежегодно във всички общини на област Габрово. Въпреки, че горските и полските пожари са предимно с локален характер, честите им прояви и комплексно негативно въздействие ги определят като природни бедствия със значим риск.

4 Приети условия за планиране

За целите на планирането е разгледано действително събитие.

На 15.11.2015 г. в местността „Тодорчета“ край гр. Габрово избухва пожар. Гори широколистна гора. За няколко часа пожарът се разраства към местностите Паничарка и Люляци, като обхваща около 500 дка широколистни и иглолистни гори. Гори паднала листна маса и сухи клони. В овладяването му участват повече от 50 пожарникари и горски служители от Габрово и съседни райони. Включват се и доброволци – ловци и служители във фирми за дърводобив. Гасенето на огъня в пресечените терени с голям наклон е изключително трудно, и заради силния вятър и невъзможността до мястото да достигне техника. В късните часове на деня пожарникарите и горските служители се изтеглят от територията, на която гори пожарът. Остават обаче горящи дървета, които при силен вятър има опасност да го възобновят, затова патрули остават да дежурят на терен.

На 16.11.2015 г. пожарът се възобновява, той е низов и се развива на пет фронта. Овладяването му е изключително трудно поради пресечения терен и наклона от 35 градуса. На терен са повече от 30 души, пожарникари и горски служители. Гасенето се извършва на ръка с водни пръскачки и лопати. Бурният вятър допълнително затруднява работата по овладяването на огъня. Включват се служители на Горско стопанство – Габрово, Плачковци и Лъгът. Борбата с огъня продължава 10 часа. В този ден в работата по ликвидиране на пожара участват около 70 пожарникари, доброволци и горски служители.

Предполагаемата причина за пожара е небрежност от страна на туристи.

В зависимост от местоположението на възникналия на голям по площ горски пожар могат да възникнат следните последствия:

- сложна пожарна обстановка;
- човешки жертви;
- унищожаване на иглолистна и широколистна дървесина;

¹ Техническо приложение 5 към Национален профил на риска от бедствия в България, приет с РМС № 6 от 04.01.2023 г., <https://saveti.government.bg/web/cc/801/1>

- унищожаване на животински видове;
- унищожаване на частни имоти (къщи, почивни станции, хижи, животоновъдни обекти и др.)

5 Последователност на действията

5.1 Осъществяване на стратегии за намаляване на последствията от риска от горски пожари

Основните стратегии за намаляване на последствията от риска включват:

- Своевременно откриване на възникналите пожари в и в близост до горските територии и функциониращи системи за ранно предупреждение;
- Намаляване на времето за първоначална реакция;
- Повишаване готовността за реакция и овладяване на възникнали горски пожари, вкл. повишаване на обществената ангажираност и доброволчеството при превенцията и борбата с горските пожари и незаконните действия в горските територии, осигуряване на съвременна противопожарна техника за ранно гасене на горски пожари, подобряване на състоянието на горската инфраструктура и пътна мрежа и др.;
- Периодично актуализиране на Специализирания план защита при горски пожар на община Габрово;
- Провеждане на общински учения по усвояване на общинския план за защита при бедствия от общините, юридическите лица (еднолични търговци) и населението;
- Информиране на населението по важни въпроси, свързани с начините на поведение и действие при възникване на горски пожар.

Обучение на органите за управление, силите за реагиране и населението

Обучението се извършва чрез планирани тренировки, семинари и ролеви занятия.

Отговорни длъжностни лица от Общинска администрация за организиране и провеждане на обучението са Кметът на община Габрово, Председател на Общинския съвет за намаляване на риска от бедствия и Секретаря на Общинския съвет за намаляване на риска от бедствия.

Планираните учения и тренировки се провеждат по заповед на Кмета на община Габрово.

При провеждане на учения е целесъобразно да участват представители на различни нива на управление от общинската администрация, кметове на кметства и кметските наместници, организации и ведомства, изпълняващи функции свързани със защитата на населението при бедствия и аварии.

Обучението на населението за защита при горски пожар се извършва въз основа предвижданията на Национална програма за намаляване на риска от бедствия², която

² Национална програма за намаляване на риска от бедствия за периода 2021-2024

предвижда провеждане на разяснителни кампании сред населението – информационни дни, състезания и конкурси, свързани със защита при бедствия за деца, насърчаване на обучението в системата на предучилищното и училищното образование, и в системата на висшето образование, изграждане и използване на центрове за обучение на населението за действия при бедствия.

5.2 Оперативна готовност

Поддържането на оперативна готовност за реагиране при горски пожар включва:

- сформирание и поддържане на аварийни екипи от ЕСС за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи;
- осигуряване на средства за извършване на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи;
- периодично актуализиране на плановете на обектите по чл. 36 от ЗЗБ подлежащи на контрол, с цел създаване на организация за действие при възникване на горски пожар.

За поддържане на оперативна готовност, екипите от ЕСС участват в провеждане на тренировки и учения. Целта на тренировките е установяване състоянието на комуникационно-информационната система и готовността на екипите за реагиране при горски пожар.

Оперативната готовност се поддържа чрез планирани тренировки и учения за усвояване на плана за ЗБ съвместно с Общинския щаб за изпълнение на плана за ЗБ.

Поддържането на постоянната оперативна готовност от екипите на РДПБЗН е комплекс от дейности за осъществяване на непрекъснат сменен режим, провеждане на професионална подготовка и поддържане в изправност и окомплектованост на пожарната и спасителната техника, оборудването, средствата за свръзка, сградния фонд и външния район на РДПБЗН – Габрово от държавните служители, работещи на смени.

Време за привеждане в готовност

Оперативният дежурен в Община Габрово поддържа постоянна връзка и обмен на информацията за възникналата обстановка с Дежурните от ОЦ на РДПБЗН, ОД на МВР, „ВиК“ ООД Габрово, всички те поддържащи постоянна оперативна готовност и работещи на непрекъснат сменен режим.

Времето за привеждане в готовност на останалите структури е, съответно:

- в работно време – Ч+20 минути;
- в извън работно време – Ч+60 минути.

При необходимост се оборудва изнесен пункт за управление (ПУ) или се организира подвижен такъв, вкл. изпращане на оперативна група за непосредствено ръководство на СНАВР. Това се налага поради обичайно обширния териториален обхват на земетресението, големите разрушения и щети, които могат да се получат при него и необходимостта от непосредствено ръководство на дейностите в най-силно засегнатите участъци или обекти, както и своевременно осигуряване на информация за хода на СНАВР и нуждите.

Планът се поддържа в активно състояние с оглед създаване оптимална организация за:

- изпълнение на дейности по намаляване на риска;
- обучение на органите за управление, силите за реагиране и населението;
- осигуряване защитата на населението.

5.3 Ред за активиране на плана

Планът се активира от Председателя на Общинския щаб за изпълнение на плана за ЗБ.

Режим „бедствено положение“ се обявява със заповед на Кмета по предварително утвърдена схема, чрез оперативния дежурен в Община Габрово или на Областния управител по смисъла и изискванията на ЗЗБ при горски пожар, в резултат на което са настъпили:

- загуба на човешки живот, и/или
- увреждане на здравето на хората, и/или
- значителни вреди на имуществото и/или икономиката, и/или
- значителни последици за околната среда, свързани с унищожаване на големи площи горски масиви, замърсяване на почвата, водата или въздуха с химически, биологически или радиоактивни вещества и материали или с унищожаването на биологични видове.

С обявяването се въвежда в изпълнение настоящия план за защита при горски пожар с всички произтичащи от това процедури за изпълнение.

Кметът на общината обявява със заповед „бедствено положение“ за цялата територия на общината или за част от нея. Заповедта влиза в сила незабавно и се разгласява чрез средствата за масово осведомяване. Копие от заповедта се изпраща незабавно на областния управител и на Министъра на вътрешните работи.

Бедственото положение се отменя предсрочно при отпадане на обстоятелствата, послужили за основание за обявяването му със заповед на кмета.

Началото на въвеждане на бедственото положение и срокът на неговото действие е не повече от 30 дни от датата на обявяването му. При необходимост срокът на действие може да бъде удължен след съгласуване с областния управител. При възникване на бедствена ситуация на територията на общината, спасителните и неотложни аварийно-възстановителни работи се организират и провеждат от кмета на общината с подчинените органи за управление, сили и средства и придадените усиления.

Когато районът на бедствието обхваща територията на две и повече общини, спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи се организират и провеждат от областния управител.

Щабът за изпълнение на общинския план за защита при бедствия изпълнява своите функции и задължения, като координацията и управлението на силите и средствата на ЕСС се осъществява на областно ниво от Областния управител.

5.4 Предупреждение и оповестяване

Оповестяване на съставните части на Единната спасителна система

Ранното предупреждение и оповестяването на органите на изпълнителната власт и на населението при горски пожар са регламентирани с Наредбата за условията и реда за функциониране на Националната система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и населението при бедствия и за оповестяване при въздушна опасност³.

При постъпване на първоначална информация за възникнал горски пожар в Оперативен център (ОЦ) на РДПБЗН – Габрово дежурният уведомява Директора на Дирекцията и докладва на ОД в НОЦ на ГДПБЗН – МВР.

ОЦ на РДПБЗН – Габрово:

- уведомява компетентните съставни части на Единната спасителна система и координира по-нататъшната дейност на основата на стандартна оперативна процедура;
- уведомява органите на изпълнителната власт за възникналото бедствие;
- при необходимост включва допълнителни сили и средства от състава на ЕСС по разпореждане на ръководителя на операциите или кмета на общината.

Отговорните органи за действие при горски пожар, респ. Кметът на общината, привеждат в готовност силите и средствата за реагиране.

ОЦ на РДПБЗН – Габрово оповестява областния и общинските щабове на засегнатите територии за изпълнение на съответните планове за защита при бедствия по заповед на областния управител, Кмета на общината или директора на РДПБЗН – Габрово.

При техническа неизправност на Националната система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт, оперативният дежурен в Община Габрово оповестява личния състав на общинския щаб по разпореждане на Кмета на общината и следва процедурите.

Взаимодействието между Общинския щаб за изпълнение на плана за ЗБ и Държавното горско стопанство се извършва съгласно оперативните планове за действие при пожар, в които е указано:

- Начина за оповестяване за възникнал пожар в горския масив;
- Основните подходи към горящия обект;
- Местата на водоизточниците и начина за организиране на водоснабдяването на противопожарните средства;

³ Приета с ПМС № 48 от 1.03.2012 г., обн., ДВ, бр. 20 от 9.03.2012 г., в сила от 9.03.2012 г., последно изм., бр. 47 от 24.06.2022 г., в сила от 24.06.2022 г.

- Ръководителят на противопожарното ядро и тел. указател за оповестяването им;
- Дежурните шофьори;
- Отговорните лица за осигуряването на храна и вода за гасачите;
- Кой ръководи пожарогасенето в района на пожара.

Ръководителят на гасителните работи при пожари в големи горски масиви установява връзка с ДГС Габрово, кметовете на населени места и с предварително сформираните гасачески групи от населението вземат мерки за изгасянето на пожарите.

Оповестяване на населението

Секретарят на Общинския щаб за изпълнение на плана за ЗБ, съвместно с експерти от отдел „Култура, туризъм, протокол и международно сътрудничество“ в Общинската администрация подготвят и предоставят на местните медии проверена и точна информация, както и препоръки за поведение към населението. Данни за местоположението, обхвата и силата на горския пожар се предоставят въз основа на информация, предоставена ДГС Габрово и РСБЗН.

Със Заповед №1028/06.06.2025 г. на Кмета на община Габрово е назначен екип за комуникации при бедствие. При въвеждане на бедствено положение се привежда в изпълнение „Инструкция за работа на екип за комуникации при бедствие на територията на община Габрово“ както следва:

- явяване на екипа за комуникация след оповестяване (Ч+60 минути);
- определяне на говорител;
- формулиране на ясно и кратко съобщение към хората и даване на указания за поведение и действие при конкретно създада се обстановка; подновявано периодично на всеки половин, един или два часа;
- уведомяване на представителите на средствата за масова информация по утвърден списък и ред за обявеното бедствено положение и предоставянето им на съобщението и указанията за поведение и действия, за излъчване на всеки половин, един или два часа в зависимост от решение на Общинския щаб за изпълнение на плана за защита при бедствия;
- средствата за масово осведомяване на база получената информация оповестяват населението за обхвата и сериозността на бедствието и мерките, които трябва да бъдат предприети за защита и самозащита;
- определяне на място за пресконференции – приемната зала на община Габрово;
- определяне на телефонна линия за комуникация само по въпросите, свързани с бедствието и обявеното бедствено положение – 0884000141 и отговорник съответния оперативен дежурен; Оперативният дежурен документира всички обаждания;
- определяне на място за прием на граждани – зала №337 и отговорник – секретарят на Общинския съвет за намаляване риска от бедствия (ОБСНРБ);
- осигуряване на архив на комуникационните дейности за целите на последващ анализ и оценка на ефективността им;

Екипът за комуникация подготвя съобщенията до населението като осигурява цялостна достоверна информация без интерпретации и предположения по отношение източници и причини за бедствието и последствия от него.

Информацията, която се предоставя на населението, засегнато при горски пожар, включва:

- вида на аварийната обстановка и при възможност характеристиките ѝ (характер, продължителност и възможно развитие);
- указания за евакуационни маршрути, ;
- информация за съдействие на органите на изпълнителната власт и аварийните екипи и спазване на техните разпореждания.

Екипът извършва преглед на новинарските емисии с цел установяване наличие и коригиране на неточни или погрешни съобщения, свързани с изпълнение на защитните действия.

На медиите се осигурява достъп до СЕП и ЕЦ, с цел осигуряване възможност за предоставяне на допълнителна информация за населението за прилаганите процедури за евакуация и разсредоточаване. Достъп на медиите се осигурява до осигурен периметър около местата, засегнати от бедствието, освен в случаите на районите на ОХЗ, радиоактивно замърсяване с активен източник, взривоопасно или друго ОП.

След отмяна на бедственото положение екипът за комуникации провежда финален брифинг за информиране на медиите и обществеността за последствията от горския пожар и следващи стъпки в краткосрочен план за възстановяване на нанесените щети.

5.5 Определяне на НАВР

НАВР се прилагат за идентифициране и спасяване на пострадали хора, вкл. оказване на медицинска помощ и евакуация, ограничаване и гасене, намаляване и предотвратяване на пожара, предотвратяване на обгазявания и излъчвания с вредни последици за човешкото здраве, качеството на живот, имуществото и околната среда при аварийна обстановка.

Стъпките за избор на действия, включват:

- анализиране на ситуацията;
- избор на защитни действия;
- определяне на предупреждението за населението, определяне на план за действие.

За извършване на анализ на ситуацията е изключително важно в Общинския щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия непрекъснато да постъпва информация от всички части на ЕСС, имащи отношение към бедствието. Щабът определя от каква информация има нужда, периодичността на постъпването ѝ, както и отговорник по нейното събиране и обобщаване.

При вземане на решение за провеждане на спасителни и неотложни аварийно възстановителни работи ръководителя на щаба се основава на оценка на обстановката и изясняване на информация за:

- установяване на обема и степента на пожара;
- установяване и означаване на границите на района/ участъка на пожара;
- определяне на маршрутите за подход и маньовър на силите за извършване на гасителни и защитни мероприятия;
- определяне на местата за спиране разпространението на пожара: естествени (реки, пътища, сипеи и др.) и изкуствени (просеки, минерализовани ивици и площи, изгаряне и др.);
- определяне на опасни участъци от евентуалното развитие на пожара (населени места, комуникации, ценни дървесни видове и др.);
- местата за пребиваване на хора в обхванатия от пожара горски масив и тези, в които незабавно трябва да се проведат издирвателни и спасителни работи;
- наличието на животновъдни обекти в обхванатия от пожара горски масив и пътища за извеждане на животните в случай на необходимост;
- степента на засягане на елементите от комунално-енергийните мрежи (КЕМ) и възможни вторичните поражения, които са предизвикани от пожара;
- наличие на замърсяване с радиоактивни източници, ПОВ, причинители на биологично заразяване;
- наличието на концентрации на взривоопасни и запалими газове във въздуха над допустимите стойности;
- възможността за използване на различните видове средства за комуникация;
- местата, удобни за развърщане на пунктове за управление;
- възможността за използване на механизирани средства;
- състоянието на обекти, които могат да предизвикат замърсяване на околната среда;
- състоянието на други обекти от критичната инфраструктура и стратегически обекти.

Защитните мерки и СНАВР се съобразяват и с:

- маршрути за придвижване до зоната на поражение;
- места за устройване на проходи (при необходимост);
- местата, удобни за развърщане на временни пунктове за събиране на пострадали (ВПСП);
- пунктовете за раздаване на храна, вода, медикаменти и други;
- удобните места за развърщане на пропускателни пунктове от и към зоната на поражение;
- площадки за вертолети (при необходимост от въвеждане).

Изпълнението на СНАВР се преустановява, когато не е обосновано по-нататъшното им прилагане с отчитане на:

- оцелелите, пострадалите или загиналите са изведени;
- пожарът е овладян;
- при по-нататъшни действия съществува реална опасност за живота на участниците в операциите.

Основните видове неотложни мерки, които трябва да бъдат приложени незабавно след регистриране на горски пожар са:

- изключване на електрозахранването и водоснабдяването в засегнатите райони и поетапно възстановяване на комунално-енергийните системи за нуждите на спасителните и възстановителни работи;
- оказване на помощ и взаимопомощ на оцелели и леко пострадали граждани и основните части на Единната спасителна система;
- своевременно изваждане на пострадали хора;
- оказване на първа медицинска помощ;
- организиране на временното извеждане от застрашени жилищни и/или производствени обекти;
- потушаване на локални пожари;
- осигуряване на транспортиране до медицински център за хора с нужда от хемодиализа или друг вид медицинска грижа, чието отсъствие в рамките на кратък период от време може да застраши сериозно здравето и живота им;
- настаняване и изхранване на останалото без подслон население;
- осигуряване на достъп на механизирани средства и техника до поразените райони;
- предприемане на превантивни мерки за недопускане на вторични вредни последствия.

Спасяването на хора, оказването на медицинска помощ и евакуацията се осъществяват едновременно с развърщането на силите и средствата за гасене на пожара. При недостиг на сили и средства първо се извършват спасителните работи, а след това се продължава с гасенето на пожара.

При активиране на плана се приоритизират действия, осигуряващи устойчива работа на обекти и пътна инфраструктура, включително:

- защита на хора и населени места;
- функциониране на органите на изпълнителната власт;
- функциониране на елементите от единната спасителна система;
- функциониране на транспорта и осигуряване на ефективна логистика на територията на общината за нуждите на СНАВР.

5.6 Изпълнение на НАВР

Горският пожар е неконтролируем пожар, който унищожава големи площи земя. Причините за възникване на горски пожари често остават неизвестни (33%), но в случаите с налични данни по-голямата част от пожарите се инициират от хора (65%) - в резултат от злополука, или небрежност при боравене с огън (59%), или в случаи на умишлен палеж (6%). Само в 2% от случаите причината за възникването на пожар е естествена. Тези данни, наред с рязкото нарастване на броя на пожарите след 90-те години на миналия век, показват наличието на проблем, свързан с контрола на селскостопанските дейности, който често остава занижен и много хора решават се освобождават от остатъците растителност или трева като палят огньовете и така тези пожари навлязат в храстите и горите.

Горските пожари основно се развиват през летните и есенните месеци в резултат на естествените засушавания и повишаване горимостта на сухи треви и дървесна маса. Основните фактори за оценка на въздействието на горските пожари са:

- разрушително влияние върху цялата екосистема с нейните биотични и абиотични фактори (унищожаване на животни и растения, въздействие върху води, климат, временно замърсяване на въздуха и водата, засилване на почвената ерозия);
- негативно влияние върху инфраструктура в района на пожара и върху икономически дейности, вкл. дърводобиването вследствие унищожаване на ценна дървесина и обезлесяване;
- продължителност – може да бъде значителна – от дни до седмици;
- обхват – може да бъде значителен по територия;
- трудна достъпност на засегнатите територии – планински склонове, дерета, липса на пътища, на вода.

Опасността от горски пожари е една от основните опасности за състава, структурата и функционирането на горските екосистеми. Климатичните промени през последното десетилетие доведоха до повишаване на честотата на възникване на горските пожари и размера на засегнатите от тях територии. Като цяло горските пожари оказват отрицателно въздействие върху икономическото, социалното и екологичното състояние на цели географски райони.

Големината на опожарената площ от един среден (условен) пожар зависи основно от пирологичните свойства на насажденията, метеорологичните условия и топографията на терена, но в определена степен зависи и от продължителността на пожарогасителните действия, свързани с ликвидирането му. Този показател може да се използва за оценка на организацията и управлението на пожарогасителните действия, за силите и средствата за пожарогасене и за ефективното им използване.

Горските пожари се гасят във взаимодействие с ДГС Габрово. При неголям пожар гасенето се извършва от ДГС Габрово. При необходимост се привличат хора от местното население и гасаческите групи, като се използват подръчни средства за гасене.

За борба с масовите пожари, имащи характер на стихийно бедствие, се привличат и останалите части от Единната спасителна система – РСПБЗН, фирми разполагащи с необходимата техника и хора, съгласно сключените договори. Устройват се заградителни и опорни полоси за пускане на гасителни течности срещу огъня.

5.6.1 Защита и активиране на екипите от ЕСС

При обявяване на бедствено положение в резултат на възникнал силен горски пожар екипите на ЕСС, вкл. РДПБЗН – Габрово, ОД на МВР и останалите структури привеждат в готовност екипите си.

При работа в районите на горски пожар екипите от ЕСС, извършващи неотложни аварийно-възстановителни работи трябва да бъдат с лични предпазни средства, гарантиращи живота и здравето им.

5.6.2 Защита на населението

Дейностите по защитата на населението се изпълняват от звена, служби, сили и средства на регионалните структури на министерствата и ведомствата, съгласно чл. 20 от Закона за защита при бедствия.

При силен/стихийен горски пожар защитата на населението започва чрез незабавно осъществяване и оказване на помощ за:

- своевременно уведомяване на населението и даване на съответни указания;
- своевременно извеждане на хора от обхванати или застрашени от пожара райони;
- оказване, при необходимост, на първа медицинска помощ;
- осигуряване на транспорт до специализирани места за медицинска помощ на тежко пострадали;
- при необходимост насочване на изведените хора от районите на пожара или тези, потенциално застрашени към СЕП и в последствие към ЕЦ;
- настаняване на хората, останали без подслон в местата за настаняване;
- осигуряване на храна, вода и медикаменти на хората, настанени в местата за настаняване.

Съгласно чл. 65, ал. 2, т. 8 от Закона за защита при бедствия кметът на община Габрово организира и координира временното извеждане и предоставя неотложна помощ на пострадалите лица. В района на бедствието и при отделни локални случаи временно извеждане на лица от мястото на намеса може да бъде наредено и от ръководителя на място – представители на РСБЗН, РУ на МВР и длъжностни лица с делегирани от кмета на общината правомощия за това.

Временно извеждане се разпорежда:

- при наличие на взривоопасни вещества в близост до пожара;
- в случаите, когато пожарите и отделящите се газове застрашават здравето и живота на хората, живеещи в близост до района на пожара.

За нуждите на НАВР и извеждане и евакуация на населението се осигуряват необходимите транспортни средства и координация за тяхното използване. Маршрутите за временно извеждане се избират от изпратената на място оперативна група през незасегнати райони в зависимост от конкретната ситуация. Избират се най-късите и безопасни маршрути, имайки предвид посоката на вятъра и посоката на разпространение на пожара, маршрути, отделени от пожара от естествени препятствия (реки, просеки, изорани ивици, пътища, поляни, сечища) далеч от пожароопасни и взривоопасни обекти, далекопроводи и други опасности.

Оказване на първа помощ се извършва от екипите на ЦСМП – Габрово, МБАЛ „Д-р Тота Венкова“, както и при необходимост привлечени семейни лекари и медицински лица в образователните институции. Пострадалите се евакуират до лечебното заведение със специализиран или собствен транспорт.

Общинският щаб за изпълнение на плана за защита при бедствия във взаимодействие с административните и стопанските ръководители на ведомства, дружества и фирми на база предварително създадена организация и групировка от сили и средства провежда

защитни и други неотложни работи на територията на общината по следата на пожара и създава условия за привеждане на общината за работа при условия на прекъснати или затруднени транспортни и информационни комуникации с постоянно провеждане на мероприятия за подобряване жизнената дейност в силно засегнатите райони.

Здравно-хигиенните мероприятия за населението включват:

- ограничаване пребиваването на открити места в случай на задимявания вследствие на пожара;
- осигуряване на условия за висока лична хигиена.

Държавният здравен контрол за спазване на изискванията за защита на населението се осъществява от НЦРРЗ и РЗИ.

5.6.3 НАВР за ограничаване възникнали аварии в следствие на пожара

Силният горски пожар може да предизвика пожари и аварии в технически и технологични съоръжения и системи, в резултат на които да бъдат застрашени човешки живот и/или качеството на живот и материални активи. За целта се предприемат мерки за защита и ограничаване на последствията и осигуряване на:

- поразени инфраструктури за водоснабдяване и газоснабдяване с потенциал за предизвикване на наводнения или обгазяване;
- нарушено състояние на водоизточници за питейна вода, вкл. поради опасност от смесване на канализационна и питейна вода;
- отстраняване на аварии по комунално-енергийните мрежи;
- разчистване и осигуряване на проходимост на пътища и улици, засегнати от пожара;
- укрепване или събаряне на повредени и застрашени от срутване в следствие на пожара сгради и съоръжения.

5.6.4 НАВР за ограничаване щетите по обекти на критичната инфраструктура

За ограничаване на настъпили или потенциални в следствие на пожара разрушения и щети по обекти на критичната инфраструктура се предприемат:

- разузнаване и обследване на обектите с приоритет на тези, чиито увреда или разрушение може да предизвика загуба на човешки живот или трайно нарушаване в осигуряването с питейна вода, електроенергия, газоснабдяване, топлоподаване;
- в случай на попадане в обхвата на пожара незабавно се извършва обследване и в зависимост от резултатите от него се предприемат мерки, предвидени в Аварийния план на язовир „Христо Смирненски“ и аварийните планове на останалите язовири на територията на общината⁴;
- извършват се обследвания и се прилагат съответните мерки, определени в плановете за защита при бедствия и аварии за останалите обекти на критичната

⁴ Изготвени съгласно чл. 35 от Закона за защита при бедствия и чл. 138а, ал. 1 и 2 от Закона за водите и прилагани съгласно изискванията на Наредба за условията и реда за осъществяване на техническата и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях и за осъществяване на контрол за техническото им състояние, обн. ДВ, бр. 9 от 31.01.2020 г., в сила от 31.01.2020 г., Приета с ПМС № 12 от 28.01.2020 г.

инфраструктура, вкл. приоритетно за тези, с изключително висока и висока оценка на риска: „Топлофикация“ ЕАД, ПС за питейни води, Магистрален водопровод – от язовир „Христо Смирненски“ до ПСПВ, Водопровод главен клон I – висока зона, речното корито на р. Янтра, речното корито на р. Паничарка, ЖП мостове, ЖП тунели по линия Габрово – Царева ливада, Подстанции „Балкан“, „Габрово“ и „Синкевица“, „Хлебозавод Габрово“ ООД;

- извършват се обследвания и се прилагат съответните мерки, определени в плановете за защита при бедствия и аварии за останалите обекти на критичната инфраструктура с по-ниско ниво на риска, за които пожар е посочено като основен показател при оценката на уязвимост, общо 65 обекта от Списъка с обекти от критичната инфраструктура на община Габрово.

5.6.5 Защита на селскостопанските животни

При необходимост се провеждат спасителни и защитни мерки при попадане в обхвата на пожара на животновъдни обекти, при които е настъпила смърт или има наранени животни, както и за извеждане на селскостопански животни от сгради с потенциална опасност. В зависимост от сезона, метеорологичните условия и вида на животните оцелелите се установяват на открито със съответните заграждения или се търсят начини за настаняването им в пригодни закрити помещения. Умрелите и животните, които следва да бъдат умъртвени поради наранявания, следва да бъдат превозени до съответните обекти за унищожаване. Дейностите се извършват съвместно със собствениците на животновъдните обекти и при съблюдаване на мерки, предвидени в действащи аварийни планове за съответните обекти.

Съответният контрол за спазване на изискванията за се осъществява от ОД на БАБХ.

5.6.6 Индивидуални средства за защита

При установяване на високи нива на запрашеност вследствие на задимяване вследствие на възникнали пожари, за населението се препоръчва използването на маски, които да отговарят на БДС EN 149:2001+A1:2009. Този стандарт класифицира защитното средство в три групи, в зависимост от способността им да сепарират праховите замърсявания от вдишания въздух: FFP1 до 80%; FFP2 до 94%; FFP3 до 99%. Респираторите осигуряват защита от прах и аерозоли до 0,5 микрона.

Раздаването на ИСЗ на населението се извършва съгласно общинския план за защита при бедствия.

Екипите, участващи в спасителни, защитни и ликвидационни работи и доброволците се осигуряват от работодателя с полагащите им се противогази, респиратори, защитни облекла, защитни чорапи и ръкавици. Използването на индивидуални защитни средства от членовете на аварийните екипи се извършва съгласно приложимата нормативна уредба.

Населението от 49996 човека (съгласно данните на НСИ към 2023 г.) е осигурено от Община Габрово с 66% индивидуални средства за защита (противогази), които се съхраняват в складова база на Община Габрово. Общината извършва пълна логистична подкрепа по осигуряване на населението с ИСЗ – граждански противогаз, детски противогаз, респиратор и др.

5.7 Изпълнение на дейности по възстановяване

5.7.1 Осигуряване на подслон и стоки от първа необходимост за населението в засегнатите райони

Непосредствено след изпълнение на спешната фаза на НАВР се организират дейностите по първоначално осигуряване на засегнатото население с места за настаняване, храна, облекло и принадлежности от първа необходимост. Използват се определените в Приложение №2 места за настаняване, а при изчерпване на техния капацитет се организират палаткови лагери на определените за това места (стадиони и др.) и се изготвят заявки за доставка на фургони.

Организира се снабдяването с необходимия фонд от храна, медицински медикаменти, лекарствени продукти, облекло, обувки и други стоки от първа необходимост. Организира се изхранването на населението в населените места, засегнати от бедствието, в местата за настаняване, в заведения за обществено хранене.

Организира се изнасяне и извличане на затрупани хранителни и нехранителни стоки за целите на осигуряване на населението в условия на бедствие.

Осигурява се продоволствие на личния състав на силите, определени за извършване на СНАВР.

Оценка на необходимо/недостигащо оборудване за настаняване на изведени и евакуирани хора, както и необходимите стоки от първа необходимост се извършва от комисии, назначени от кмета на общината, като техния брой и обхват на дейност се определя в съответствие с обхвата на пораженията. Оценка се основават на броя на засегнатото население и на данните, определени в разчети за нужди от храна, вода, медицински изделия, лекарствени продукти на човек (Приложение №3).

Редът за извършване на спешни доставки след овладяването на пожара се определя в зависимост от степента на пораженията, климатичните условия и оценката на нуждите от храна, дрехи, лекарства и други стоки от първа необходимост.

Въз основа на направените от комисии оценки за нуждите на пострадалото население се изготвят заявки за външно подпомагане на общината с приоритетно заявяване на стоки от първа необходимост. Заявките се изпращат до Областния щаб за изпълнение на плана за ЗБ. Получените помощи се съхраняват временно в незасегнати сгради общинска собственост, а за бързо развалящи се продукти се използват хладилни камери на търговски обекти, месо и млекопреработвателни предприятия. Създава се организация за раздаване и получаване от населението на стоки от първа необходимост.

Организира се помощ за извеждане и грижи за хора, нуждаещи се от специална помощ (деца и хора в неравностойно положение, ако тези грижи не могат да бъдат осъществявани от хората, които обичайно ги полагат), както и хора, нуждаещи се от незабавно или в краткосрочен план извършване на медицински процедури (хемодиализа и др.).

5.7.2 Разчистване на пътищата и осигуряване на проходимост

Разчистването и осигуряването на проходимост се извършва чрез наличната общинска техника и техника на юридически лица, с които общината има сключени

договори за подпомагане на спасителни и възстановителни дейности при бедствия и аварии.

Приоритетно се осигурява проходимост на пътища, осигуряващи свързаност на поразените райони с болници и медицински центрове, на пътища I и II клас, осигуряващи свързаност с други общини за гарантиране доставки на стоки от първа необходимост, на пътища, които осигуряват единствен достъп до засегнати населени места, на пътища до обекти от КИ, вкл. язовир „Христо Смирненски“, водоизточници и пречиствателни станции за питейна вода, подстанции от енергийната система и др.

5.7.3 Възстановяване на инфраструктура и предоставяне на услуги

Дейностите по възстановяване се извършват въз основа на степенуване по важност на местата и обектите. Приоритизирането се извършва от Общинския щаб с участието на главния архитект на общината и от общински експерти в областта на териториалното и селищно устройство, екология, здравеопазване и образование:

- единствени пътища и съоръжения към тях;
- обекти, определящи жизненоважни дейности на общината и осигуряващи стоки от първа необходимост;
- комунално-енергийни мрежи;
- обекти на здравеопазването и образованието;
- жилищни и стопански сгради.

Неотложните възстановителни работи се организират от органите на изпълнителната власт в съответствие с функциите им. Със заповед на кмета на общината се назначават комисии за оглед на пораженията, които изготвят протоколи. Въз основа на тях, кметът на общината, в 14-дневен срок от възникване на бедствието до Междуправителствена комисия за възстановяване и подпомагане към МС и до Областния управител на област Габрово се изпращат информационни форми за всеки отделен обект с искане за предоставяне на средства за извършване на неотложни възстановителни работи. В три месечен срок от изпращане на информационните форми в комисията се внасят исканията за финансиране.

Процедурите се извършват в съответствие с изискванията и сроковете на Правилника за организацията и дейността на Междуправителствена комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет.

На гражданите се предоставя информация за възможностите и условията за предоставяне на възстановителна помощ на обекти, (жилища) засегнати от бедствие. Право на възстановителна помощ за обекти, засегнати от бедствие, имат собствениците на законно построени и единствени жилища или лицата, които имат учредено вещно право на ползване на тези жилища.

5.7.4 Осигуряване на ред и законност, опазване на ценни материални активи и публичната и частна собственост в условия на бедствие

След приключване на НАВР за извеждане на всички хора от района на бедствието и при осигурен ресурс за ограничаване на възникнали аварии, щети по обекти на критична инфраструктура, се изпълняват действия по изнасяне и опазване на ценни материални

активи от публичните институции, вкл. активи, свързани с управленски дейности, културни материални ценности и др.

Екипите на МВР и доброволните формирования осигуряват охрана и защита на публичната и частна собственост от мародери за времето до възстановяване на възможностите за осигуряване на защитен достъп до съответните обекти и/или връщането на техните обитатели.

Кметът на общината, в рамките на компетентностите си, осъществява връзка и координация с органите на МВР и други институции по въпросите на обществения ред и спазването на законността на територията на община Габрово.

След приключване на НАВР съответните екипи осигуряват изпълнението на следните мерки:

- организиране на пропускателни пунктове в района на поражение и по пътищата, водещи към него;
- установяване самоличността на загиналите;
- отцепване на увредени и опасни сгради и съоръжения;
- осигуряване на охраната на магазини, складове, жилища в поразения район;
- усиляване охраната на обществени сгради и обекти от НС и такива, съхраняващи документи от особена важност;
- предотвратяване паника сред населението и възстановяване на обществения ред;
- осигуряване безпрепятствен достъп и ползване на пунктовете за зареждане с гориво (бензиностанции, газ и метан станции и др.);
- извършване на адресната регистрация на евакуираното население;
- осигуряване на надзор за изпълнение на мероприятия, свързани с изхранването, разпределянето на лекарства и стоки от първа необходимост;
- осигуряване на ред и безопасност при евакуация на населението и материалните ценности в района на бедствието.

6 Организация и разпределение на отговорностите

Община Габрово планира и провежда при необходимост мерки за защита на населението при силен/стихийен пожар с критични последствия във взаимодействие с органите на ЕСС като:

- поддържа в актуалност специализирания план за защита при бедствия, част „Пожари“ и провежда планови обучения и тренировки;
- поддържа непрекъснато дежурство в общината;
- организира своевременно прогнозиране условията за провеждане на НАВР чрез осигуряване на информация за метеорологичната обстановка чрез своите технически средства;
- своевременно информира населението;
- провежда и изпълнява неотложни мерки за намаляване на последиците от увреда или разрушаване на сгради и съоръжения, вкл. такива от КИ;

- осигурява подготовка и привеждане в готовност за участието на органите за управление и силите и средствата при провеждане на спасителни операции на територията на общината;
- координира работата на юридическите и физически лица при провеждане на спешни неотложни аварийно-спасителни работи;
- осигурява взаимодействие и координация с екипите на ЕСС.

Дейностите по защитата при настъпил силен/стихийен пожар и отговорните структури за изпълнението им:

Функции/задачи	Отговорни структури
Получаване на информация за мястото и развитието на пожара	РСПБЗН - Габрово, ДГС Габрово
Привеждане в готовност на силите и средствата на ЕСС	РСПБЗН - Габрово, РУ - Габрово, ДГС Габрово
Оповестяване	РСПБЗН - Габрово
Неотложни мерки за намаляване на въздействието	
ограничаване на електроподаването и газоподаването в газопреносната мрежа в района на пожара	„Електроразпределение Север” АД, РОЦ – Габрово, Сити газ, кмет на община
спиране на движението по застрашени пътища и ж.п. участъци в района на пожара	РУ – Габрово, НКЖИ – Регионално поделение Горна Оряховица, ОПУ Габрово
Пожарогасителни и спасителни операции:	
издирване и извеждане на пострадали или на застрашени хора	РСПБЗН - Габрово, ДГС Габрово, Групи за гасене в населените места, Доброволно формирование Габрово
оказване на първа помощ на място на пострадали и транспортирането им до лечебни заведения;	РСПБЗН - Габрово, Филиал ЦСМП – Габрово, БЧК – Габрово, Доброволно формирование Габрово

Функции/задачи на общински структури	Отговорни структури
Получаване, обработка и предоставяне към компетентните нива на управление информацията за възникнала опасност вследствие на пожар	Оперативен дежурен по община, Кмет, Секретар на щаб за изпълнение на плана за ЗБ (Щаба), ОЦ при РДПБЗН, ОД на МВР, Областен управител
Въвеждане процедура по изпълнение плана за защита при бедствия, част Пожар	Кмет, Секретар на Щаба
Неотложни мерки за намаляване на въздействието на територията на община Габрово вследствие силен пожар	РСПБЗН, РУ на МВР, Кмет, зам. кметове, Секретар на Щаба, кметове на кметства, групи за гасене
Взаимодействие с органите на РДПБЗН, ОД на МВР, РЗИ, РИОСВ и други	Ръководители и представители на ведомствата, част от които са членове на Щаба
Прилагане при необходимост на мерките за защита на населението	РСПБЗН, РУ на МВР, МЗ, РЗИ, Кмет, кметове на кметства, дружества със сключени предварителни споразумения
Прилагане на своевременни мерки по възстановяване инфраструктура и основни публични услуги на територията на общината	РСПБЗН, РУ на МВР, Областен управител, Кмет, кметове на кметства, дружества със сключени предварителни споразумения, РИОСВ, дружества за КЕМ и други

Дейностите и организация на мероприятията по гасене на горски пожари в територии, собственост на община Габрово се извършват съгласно План за защита на горските територии, разработен на основание чл. 141, ал. 1 и в изпълнение на чл. 7, ал. 2 от Наредба №8 от 11.05.2012 г. за условията и реда за защита на горските територии от пожари и т. 2.3. от „План за взаимодействие между ГДПБЗН и ИАГ“. Планът се актуализира ежегодно и се прилага към настоящия план.

Разпределение на задълженията на отговорни органи и лица за изпълнение на предвидените мерки

Кметът и Председател на СНРБ и Общинския щаб за изпълнение на плана за защита при бедствия:

- координира и контролира подготовката за реакция при силен/стихийен пожар, извършвана от общинската администрация, териториалните звена на централната и специализираните администрации на територията на общината, юридическите и физическите лица в общината;
- организира и отговаря за обучението на общинската администрация за начините на поведение и действие при активиране на общинския план за защита при възникване на последствия от силен/стихийен пожар;
- ръководи цялостната дейност по овладяване на ситуацията;
- издава заповеди за всички, произтичащи от закона, потребности по защитата на населението и инфраструктурата;
- взема решения след направен анализ и изводи за обстановката;
- при активиране на Плана за защита със заповед определя ръководител на операциите;
- при необходимост може да поиска координация от областен управител и поддържа връзка с него;
- може да обяви бедствено положение на територията на общината или на част от нея.

Секретарят на Общинския щаб за изпълнение на плана за защита при бедствия:

- подпомага изцяло Председателя на Щаба при организацията и ръководството по защитата и подготвя предложения за взимане на решения;
- извършва обмен на информация с Оперативния център на РДПБЗН;
- привлича юридически и физически лица за предоставяне на лична или материална помощ в съответствие с възможностите им, след съгласуване с Председателя на Щаба;
- при необходимост от включване в дейностите по защитата екипите на създадените доброволни формирования, създава необходимата организация и ръководство;
- организира и контролира извършване на възстановителни работи, свързани с мероприятия за възстановяване на инфраструктурата и публичните услуги на територията на общината;
- изпълнява и други задачи, възложени му от Председателя.

Ръководителят на операцията при провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи:

- организира и контролира изпълнението на одобрените решения на Общинския щаб за изпълнение на плана за защита при бедствия;
- може да забрани или ограничи влизането на лица в района на бедствието;
- може да нареди временно извеждане на лица от района на бедствието;
- може да разпорежи незабавно извършване или спиране на строителни работи, теренни преустройства или разрушаване на строежи или части от тях с цел предотвратяване или намаляване на негативните последици от бедствието;
- може да поиска от юридически или физически лица предоставяне на помощ в съответствие с възможностите им;
- може да създаде щаб на ръководителя на операциите с представители на участващите екипи от единната спасителна система;
- може да раздели района на бедствието на сектори или на участъци, да определи техни ръководители, да им възлага задачи, както и да разпределя сили и средства за тях.

Членовете на Общинския щаб за изпълнение на плана за защита при бедствия:

- подпомагат изцяло работата на Секретаря, изпълнявайки дадените разпореждания от Кмета;
- събират, обработват и предават информация на Секретаря на щаб;
- подготвят проекто-предложения за вземане на решения от Председателя съгласувано и съвместно със Секретаря на Щаба;
- поемат денонощно дежурство за времето на изпълнение на разпореждането;
- изпълняват разузнавателни мероприятия по изясняване обстановката, степента и мащаба на бедствието;
- в зависимост от обстановката изпълняват и други допълнителни дейности за овладяване на ситуацията и ликвидиране на последствията, възложени от Председателя и Секретаря на щаб;
- вземат активно участие при провеждане на съвместни дейности органите на РДПБЗН, РУ, ЦСМП и БЧК, като поддържат постоянна връзка и обмен на информация с ръководството на Щаба.

Доброволни формирания

На територията на община Габрово има 1 регистрирано доброволно формирание⁵, съгласно чл. 41, ал. 1 от Закона за защита при бедствия - ДФ "Янтра", с численост 25 доброволци⁶.

- подпомагат изцяло работата на Общинския щаб, Ръководителя на място и другите съставни части на Единната спасителна система;
- участват при почистване на територии в населените места;

⁵ Доброволно формирание „Янтра“, създадено с Решение №245/15.11.2012 г. на Общински съвет - Габрово

⁶ Съгласно данни към 13.06.2025 г.

- подпомагат логистиката при провеждане на противорадиационната защита на населението.

Групи за гасене

При възникване на пожар, при необходимост, по искане на Ръководителя на операцията кметовете на населените места сформират групи за гасене и създават организация за тяхното ползване.

За гасене на горски пожари със значителни размери, търговските дружества, организациите и гражданите на територията на общината са длъжни да подпомагат органите на противопожарната охрана с техника и хора.

Общински или частни охранителни фирми, с които има сключен договор (напр. СОТ), изпълняват задачи, заложи в плана за защита при бедствия, съобразно специфичните си функционални задължения, действащото законодателство и съгласувано с органите на РУ – Габрово и след получено разпореждане от Щаба, като поемат организацията по отцепване, сигнализация и охрана, подпомагайки органите на Полицията по осигуряване обществения ред, в това число провеждат мероприятия по недопускане, ограничаване и предотвратяване разпространяване на слухове, опити за създаване на безредици и други противообществени прояви и престъпления.

Общински или частни транспортни фирми, с които има сключен договор

- осигуряват транспорт за провеждане логистиката от страна на общината по извеждане и евакуация на населението от районите на поражение;
- осигуряват транспорт за доставка и разпределение на стоки и материали от първа необходимост за нуждите на населението;
- техниката, привлечена за участие в СНАВР се явява със заредени с ГСМ резервоари, които им осигуряват възможност за работа за най-малко едно денонощие; в хода на СНАВР зареждането става за сметка на собствениците, които след приключване на работа, изпращат в общината всички разходни документи за възстановяване на направените разходи (чрез възстановяване на средства от Междуправителствена комисия за възстановяване и подпомагане към МС);
- поддържат непрекъсната връзка с Общинския щаб и предоставят сведения за хода на транспортното осигуряване.

Задължения на Ръководителите на основните съставни части на ЕСС

Началникът на РСПБЗН – Габрово непосредствено управлява включените сили и средства при гасене на пожар. Осигурява представител за участие в работата на Щаба, на база оценка на обстановката предлага решение. Чрез своите екипи и дежурни сили и средства:

- ограничаването и гасенето на възникнали пожари с участието на противопожарните групи в обектите;
- осигуряване на фургони (палатки) за настаняване на останали без подслон граждани, необходимите количества одеяла, храна, лекарства и медикаменти съвместно с органите на ОС на БЧК.

Началникът на РУ – Габрово участва в работата на Щаба, като подпомага Кмета при оценка на обстановката и вземане на решение, привеждайки в готовност силите и средствата на дирекцията относно:

- осигуряване на обществения ред в населените места;
- непрекъснато събиране и предаване на достоверна информация за обстановката на територията на общината;
- разпореждане за отцепване на определени райони с цел осигуряване работата на спасителните екипи и създаване на постове за охрана;
- определяне маршрути за движение или обходни такива при необходимост;
- организиране охраната на обществения ред и прилагане мерки за недопускане извършване на престъпления, разпространение на слухове, масови безредици и други нарушения на обществения ред на територията на населените места в общината.

Директорът на Филиал на "Център за спешна медицинска помощ" – Габрово участва в работата на Щаба за изпълнение ПЗБ. Със своите екипи предоставя спешната медицинска помощ на населението и при необходимост на екипите, участващи при овладяване на ситуацията.

Директорът на областния съвет на БЧК – Габрово участва в работата на Щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия. При получаване на разпореждане и привеждане в готовност на екипи, оповестява ръководния състав и членовете на Оперативния щаб на БЧК – Габрово. Привлича доброволци за включване в мероприятията.

Директорът на РЗИ – Габрово участва в работата на Щаба за изпълнение ПЗБ при оценка на обстановката и вземане на решение. Въвежда в действие санитарно-хигиенните мероприятия, осигурявайки взаимодействие с МЗ. Организира и ръководи силите и средствата за оказване на медицинска помощ, евакуация и лечение на пострадалите.

Директорът на ОПУ – Габрово участва в работата на Щаба за изпълнение ПЗБ при оценка на обстановката и вземане на решение. Организира отстраняването на повреди по пътища и пътни съоръжения от пътната мрежа на територията на общината, съвместно с фирмите за строително-ремонтни работи в засегнатата община.

Задълженията на кметовете на кметства и кметски наместници включват изпълнение на всички разпоредени от Кмета на общината мероприятия. В хода на провеждането на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи (СНАВР) в рамките на кметството и при въведен в действие План за защита при пожари, отговорността им включва:

- поддържат постоянна връзка с Щаба за готовността или за хода на провежданите СНАВР;
- подпомагат организацията на взаимодействие със силите и средствата на ЕСС, привлечените дружества и доброволци при провеждане на ликвидиране на последиците на територията на кметството;

- по искане на Ръководителя на операцията подпомагат чрез предоставяне допълнителни сили и средства за справяне със ситуацията чрез предоставяне на техника от местни земеделски кооперации или фирми за ограничаване обхвата на пожара и последствията от него; организират сформирането на групи за гасене и създават организация за тяхното ползване.

Задълженията на юридическите лица включват:

- да подготвят функционални планове (аварийни или за защита при бедствия), които да бъдат усвоени от работещи и служители, поддържат готови екипи за реагиране, като ги използват незабавно при възникване на бедствия, действайки съвместно с екипите на ЕСС;
- по искане на Ръководителя на операции предоставят необходимата информация за рисковите вещества, съхранявани в обектите, предоставят допълнително екипи и техника за спасителни работи от включените в планове за защита, като при това помощта да се представя чрез оперативните центрове на РДПБЗН. Организират защитата на намиращите се на тяхна територия граждани.

Основните задължения на всяко физическо лице са да:

- понесе ограниченията във връзка с обявено бедствено положение, произтичащи от мерките, приложени от компетентните служби при провеждане на дейностите по защитата;
- помогне на всяко друго физическо лице, чийто живот или здраве са поставени на риск вследствие на бедствие, при условие че не рискува своя живот или здраве;
- информира съответния център за спешни повиквания или по друг начин да търси възможност за предоставяне на помощ, когато не е в състояние да предостави необходимата помощ лично;
- окаже съдействие в съответствие с възможностите си по искане на кмета на община или ръководителя на операциите;
- допусне при необходимост от провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи влизането на спасителни екипи и техника, извършване на теренни преустройства, изграждане на съоръжения за защита от рискови фактори, разчистване на поземлен имот и отстраняване на сгради или техни части, съоръжения и насаждения, когато е собственик, ползвател или управител на недвижимия имот;
- предостави на ръководителя на спасителния екип информация за опасностите, които биха могли да застрашат живота и здравето на спасителите или на населението;
- допусне безвъзмездно разполагането на съоръжения на системите за ранно предупреждение и оповестяване в недвижимите имоти, които са негова собственост, и да осигури достъп до тях за експлоатацията им;
- не възпрепятства достъпа на оправомощени длъжностни лица до колективните средства за защита за контрол, профилактика и ремонт;
- вземе мерки за предпазване на имуществото си от вреди и за ограничаване на вредите от бедствието, както и да спазва предписанията на компетентните органи за отстраняване на източниците на опасност за причиняване на вреди;

- допуска оправомощените длъжностни лица за извършване на съответните оценки и анкети, необходими във връзка с предоставянето на помощи.

7 Ръководство и координация

Общото ръководство на НАВР при възникване на пожар се организира от кмета на община Габрово и създаден с негова заповед Щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия и определен Ръководител на операцията. Изпълнението на задачите ще се извършва от членовете на Щаба за изпълнение на плана за защита при бедствия в определеното място на работа на ОбСНРБ – кабинета на Кмета, кабинета на Секретаря, приемна зала или зала №337, намиращи се в сградата на Община Габрово.

Взаимодействието и координацията между съставните части на единната спасителна система, участващи в спасителни и неотложни аварийно – възстановителни работи в района на бедствието се извършва от ОД в ОЦ на РДПБЗН – Габрово. Чрез ОЦ се организират и изпълняват дейностите за:

- своевременно уведомяване органите на изпълнителната власт;
- приемане и оценка на постъпилата информация, която се записва и архивира;
- уведомяване съответните съставни части на ЕСС и координиране по - нататъшната им дейност на основата на стандартни оперативни процедури;
- поддържане на връзка с ръководителя на операцията;
- получаване от ръководителя на операцията информация за мащаба на бедствието,
- проведените дейности по защита, необходимите сили и средства, анализира информацията и я предоставя в щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия и на НОЦ на ГДПБЗН;
- организира въвеждането на допълнителни сили и средства по искане на ръководителя на операцията, кмета на общината или областния управител;
- във взаимодействие с органите на местната власт координира логистичното осигуряване на частите от ЕСС.

Непосредственото ръководство на силите за реагиране на територията на общината при голям/стихийен пожар се осъществява от ръководител на операцията, определен със заповед на кмета на общината.

Преустановяване на работата в пострадалите райони и обекти става по решение на ръководителя на щаба (кмета) или ръководителя на операцията. Ръководителят на щаба определя реда за снабдяване на населението от общината с хранителни продукти, лекарства и стоки от първа необходимост.

Ръководителят на операцията координира действията между частите на Единната спасителна система при провеждането на спасителни дейности.

При необходимост ръководителят на операцията сформира щаб с представители на участващите екипи от ЕСС.

На база постъпилата информация от оперативния дежурен в НОЦ на ГДПБЗН – МВР и данните от ОД в ОЦ се привеждат в готовност Общинския щаб и специализираните звена на ЕСС. Уточняват се редът за изнасяне, разполагане в засегнатия от голям/стихийен

пожар район, подходи към огнищата на поражение, режим на работа и видовете осигурявания.

Оперативните дежурни в ОДЦ/ОДЧ на основните структурни звена на МВР привеждат в готовност полицейските патрули и екипите на ПБЗН за изпълнение на задачи по защита и информиране на населението. Оперативните дежурни в ОДМВР и РДПБЗН – Габрово предават информацията на полицейските патрули и екипите за ПБЗН, които чрез високо говорящи устройства от сигналните уредби започват уведомяване на населението, относно пожара, обхвата и посоката му; дават указания за действие и организирано насочване към безопасни райони.

При сложна обстановка с тежки последици, налагаща нарастване на силите и средствата взаимодействието се осъществява:

- съставните части на министерства и ведомства, търговски дружества и еднолични търговци, ЮЛ с нестопанска цел предоставят помощ след издаване на заповед от областния управител.
- на база предварително утвърдени планове за взаимодействие на областно и общинско ниво с наличните териториални единици и доброволни формирания.

Управлението, организацията и ресурсното осигуряване на здравната помощ при голям/стихийен пожар се осъществяват от директора на РЗИ – Габрово, лечебните и здравните заведения на територията на община Габрово. При сложна обстановка с тежки последици, налагаща нарастване на силите и средствата взаимодействието се осъществява и с министъра на здравеопазването, главния държавен здравен инспектор, директора на НЦРРЗ. Те провеждат дейността по медицинското осигуряване в тясно взаимодействие с органите на централната и местната власт, с Министерството на вътрешните работи, с неправителствени организации и с Българския Червен кръст.

За осъществяване на медицинското осигуряване при бедствия към директора на регионалната здравна инспекция се създава съвет за медицинско осигуряване при бедствия, аварии и катастрофи. Директорът на регионалната здравна инспекция е председател на съвета.

Съветът включва един представител на регионалната здравна инспекция, директорите на лечебните заведения за болнична помощ, на центъра за спешна медицинска помощ и представители на областната администрация и на общините в съответния регион.

Директорът на РЗИ разработва регионален план за медицинско осигуряване при бедствия, аварии и катастрофи, в който:

- предвижда необходимите условия за медицинска сортировка, първична обработка, лечение, рехабилитация и медицинска експертиза на пострадалите;
- формира и подготвя органи за управление и екипи за медицинска помощ;
- осигурява защитата на стационарно болните и медицинския персонал от външни фактори;
- организира и осъществява противоепидемични и хигиенни дейности и санитарен контрол в засегнатата територия;

- формира запаси за ресурсно осигуряване на медицинските дейности;
- организира продължаващото обучение на медицинските специалисти и населението по оказване на медицинска помощ при радиоактивно замърсяване.

Връзка с други планове

Планът за защита при пожар на община Габрово е обвързан в отделните си части с предвижданията и мерките в следните планови документи:

- Областен план за защита при бедствия Габрово;
- Регионалният план за медицинско осигуряване при бедствия, аварии и катастрофи, разработен от директора на РЗИ – Габрово;
- Вътрешен аварийен план на предприятия с високо рисков потенциал – „Максам Се България“ ЕАД (с. Чарково);
- Планове за защита при бедствия на ведомства, управляващи критична инфраструктура или инфраструктура от съществено значение за територията на общината и нейното население;
- Планове на структурите в сферите на образование, здравеопазване и социални услуги – детски градини, училища, институции, предоставящи социални услуги.

8 Събиране и обмен на информация за бедствието

Набирането и обработката на информация започва от момента на възникване на бедствието. Информация за размера на бедствието, нанесените щети, засегнати граждани и инфраструктура и НАВР се събира от ОД в ОЦ на РДПБЗН – Габрово. Оперативният дежурен подготвя обобщена информация на определен часови диапазон, която предава на Общинския щаб за изпълнение на ПЗБ.

В действията по подаване и обмен на информация са отговорни оперативен дежурен по община, кметове на населени места, членове на щаба, включените дружества за изпълнение на СНАВР и институции и ведомства, привлечени за овладяване на ситуацията. Анализирането ѝ се извършва от Щаба, след което определен със заповед на кмета член на Общинския щаб за изпълнение на ПЗБ подготвя прессъобщения, които е предоставят на местните и централни медии и официалните интернет страници на общината и ОД на МВР.

9 Комуникации

Наличните средства и възможности за комуникация в общината са Система за ранно предупреждение и оповестяване и изграждане на конференции, Система за предаване на данни на ведомствата и държавната администрация, ТЕТРА система, директните телефонни връзки, мобилните телефонни връзки, радиовръзки и интернет.

Решение за начина и конкретните средства се взема на база възможностите при възникване на бедствието. За да се осигури достъп на длъжностните лица до данните на други служби, структури и представители включени в плана се поддържа списък с начините за свързване с тях.

За осигуряване на аварийна свързаност в структурите на МВР е предвидено използване на ТЕТРА система, която да осигури комуникация при бедствия и извънредни ситуации.

Комуникацията се осъществява между ръководителите на РСПБЗН – Габрово, РУ на МВР – Габрово, Филиал на ЦСМП – Габрово, МБАЛ – Габрово, РЗИ – Габрово, Областния съвет на БЧК – Габрово, РИОСВ, ръководителя на операцията и взаимодействащите публични и частни дружества, ведомства и кметове на кметства и кметски наместници. Длъжностното лице, координиращо комуникациите по време на обявеното бедствено положение е Секретаря на щаба.

Схемата за оповестяване е съгласно Приложение №4 от настоящия план.

10 Ресурсно (финансово и материално) осигуряване на изпълнението на плана

Планът е съобразен с наличните сили и ресурси на общината. Финансовото осигуряване при изпълнение на мероприятията по защита е от общинския и републиканския бюджет. Материално-техническото осигуряване се извършва от общината, нейни дружества и предприятия и дружествата по предварителни споразумения.

Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към МС приема решение за предоставяне на средства от резерва за непредвидени и/или неотложни разходи в частта за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия и контролира целевото им разходване. Средствата се предоставят за финансиране на: непредвидени разходи за спасителни и неотложни аварийни работи при бедствия на включените сили и средства на единната спасителна система; неотложни възстановителни работи; възстановителна помощ по чл. 55, ал. 3 от ЗЗБ; обезщетяване на физически и юридически лица за реално причинените им вреди при или по повод извършването на нормативно установени действия за защита при бедствия при условия, по ред и в размери, определени с правилника; обезщетяване на органите на държавната власт, на местното самоуправление, юридическите лица и гражданите, които са предоставили при поискване от органите за пожарна безопасност и защита на населението собствени спасителни, пожарогасителни, превозни, съобщителни и други технически средства, при бедствия, пожари и извънредни ситуации.

Транспортно осигуряване, свързано с транспортиране на материални средства, необходими за осигуряване на мероприятията за защитата, осигуряване населението с продоволствие се осъществява с транспорт, заложен в ПЗБ и от съответните служби и ведомства от състава на ЕСС.

Предоставянето на медицинска помощ се осъществява съгласно Регионалния план за медицинско осигуряване при бедствия, аварии и катастрофи, разработен от директора на РЗИ – Габрово.

При невъзможност общината да се справи със собствен капацитет, може да се поиска помощ от Областния управител на област Габрово.

Установяване на пораженията по инфраструктурата и околната среда, за които се изискват разходи, ще се извършва от междуведомствена комисия, с включени представители от общината и териториални структури на РЗИ, РИОСВ и т.н.

11 Отговорни органи и връзки

Отговорни органи:

- Общински съвет за намаляване на риска от бедствия;
- Областен съвет за намаляване риска от бедствия;
- Съвет за намаляване на риска от бедствия към МС на РБ;
- Всички институции, част от ЕСС.

Планът е разработен на основание и в изпълнение на чл. 9, ал. 2 от Закона за защита при бедствия и при спазване на изискванията на издадените от Съвета за намаляване на риска от бедствия към Министерския съвет „Указания за разработването и готовността за изпълнението на плановете за защита при бедствия“.

Отговорен за разработване на плана е Общинския съвет за намаляване на риска от бедствия, на основание чл. 9, ал. 10 от ЗЗБ.

Съставът на съвета се определя със заповед на кмета на общината. Изискващата се информация за съставяне на плана е предоставена от всички териториални звена на администрацията на изпълнителната власт.

Мероприятията за изпълнение на спасителни и аварийни дейности при земетресение се осъществяват от екипите на ЕСС и Общинска администрация Габрово.

12 Приложения

- Приложение №1 Списък с обекти и съоръжения на критичната инфраструктура на територията на община Габрово
- Приложение №2 План за евакуация и разсредоточаване в община Габрово
- Приложение №3 Разчет за храна и лекарства
- Приложение №4 Схема за оповестяване
- Приложение №5 Списък за аварийно повикване на ПСС Габрово
- Приложение №6 Техника община Габрово
- Приложение №7 Справка критични пътни участъци
- Приложение №8 Схема на комуникационното осигуряване при НАВР
- Приложение №9 Таблица за изграждане на преки връзки при НАВР
- Приложение №10 Лечебни и здравни заведения в община Габрово, сили и средства на РЗИ и БЧК
- Приложение №11 Разчет на автоцистерните, които могат да се използват за водоснабдяване в област Габрово